

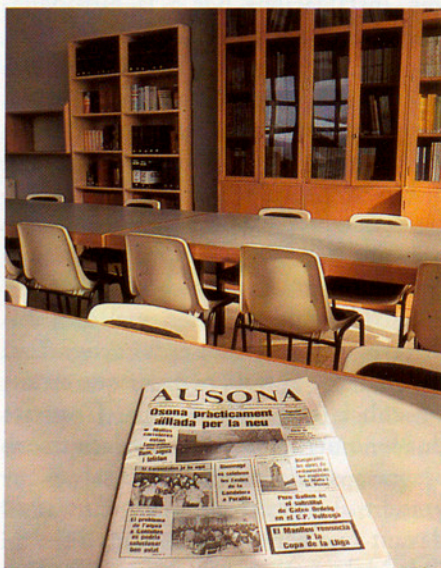
JORDI MOLET I CATEURA

UNA COMARCA AMB TRADICIÓ PERIODÍSTICA

OSONA ÉS UNA DE LES COMARQUES de Catalunya en què la premsa comarcal ha obtingut més èxit. Els seus habitants han demostrat que tenen interès per conèixer la problemàtica política, social i econòmica que els envolta. L'existència d'un bisetmanari, un setmanari, dos setmanaris locals i diverses revistes demostra d'una forma ben clara fins a quin punt als osonencs els interessin les coses que passen a casa seva.

Sovint promotors i periodistes de publicacions comarcals queden sorpresos quan coneixen la difusió que hi ha a Osona de premsa comarcal i local. Cal no oblidar, però, que de comarques com la d'Osona n'hi ha poques a Catalunya. Vic, la capital, és una ciutat de dimensions justes i els vigatans gaudeixen, en general, d'uns bons índexs de qualitat de vida. A més, està envoltada de poblacions importants que li permeten disposar d'uns serveis que, per ella mateixa, no podria tenir. La Plana de Vic és molt equilibrada i els pobles que la formen estan ben comunicats. Això fa que el sentiment de comarca no sigui una cosa imposada sinó que tothom l'assumeixi.

Aquest seguit d'elements converteixen la Plana en una gran ciutat i fa que als seus habitants els interessi saber tot allò que hi passa. En els pobles de la Plana es distribueix gairebé el 80 % de la premsa que es produeix a la comarca, ja que s'hi concentra la major part de la població d'Osona.



LES CAPÇALERES, HERETES D'UN PASSAT PERIODÍSTIC IMPORTANT

al segle passat hi va haver moltes publicacions

Osona ha estat des del segle passat una comarca amb gran activitat periodística. Fa poc ha estat editat un llibre que explica els orígens del catalanisme conservador i el seu autor, Maties Ramisa, ha utilitzat *La Veu de Montserrat* per saber com es va articular aquest moviment i quina importància va tenir el "vigatanisme". *La Veu de Montserrat* ha estat, sense cap mena de dubte, una de les creacions periodístiques més importants fetes a Vic. Es va difondre a tot el Principat i els articles d'opinió que s'hi publicaren tingueren molt ressò en els ambients polítics. *La Veu* va ser el setmanari que els homes de l'interior empraren per fer-se sentir a Barcelona i a Espanya. Però, a més d'aquest setmanari, al segle passat hi va haver altres publicacions. Cal recordar *Gaceta de Vich*, *Diario de Vich*, *Noticiero de Vich*, *El Patriota Ausonense*, *El Montañés* i d'altres. Per tant, és evident que a Vic hi ha tradició periodística i no és estrany que ara Osona sigui una de les comarques de Catalunya amb l'índex de lectura més elevat.

Després de la guerra civil espanyola hi hagué una migradesa important de publicacions periòdiques i només sortiren algunes revistes que duraren poc temps. L'any 1942 es començà a publicar el setmanari *Ausona*, que encara s'edita. De fet, aquest va ser l'únic que va mantenir una sortida regular, tot i

que el seu contingut era ben diferent del que té ara. Durant els anys de la dictadura *Ausona* va ser un fidel portaveu de la classe política dominant i va fer el mateix paper que totes les publicacions del "Movimiento".

el 9 Nou fa ressorgir la premsa osonenca

Quan el règim franquista ja s'havia desfet i érem en plena transició política, *Ausona* continuà fent el mateix tipus de setmanari que abans. Havien desaparegut de la publicació les consignes polítiques, però es mantenia el mateix estil periodístic i el mateix localisme que l'havien caracteritzat. *Ausona* sempre havia estat un setmanari vigatà que explicava únicament aquelles notícies que succeïen a Vic. De la comarca se'n deien ben poques coses i sempre des d'una òptica vigatana.

En aquella època era fàcil de constatar com la gent de la comarca tenia necessitat de saber què passava i ni l'*Ausona* d'aquell temps ni Ràdio Vic no donaven als osonencs la informació que volien. Aquesta situació va encoratjar un grup de persones a fer un nou setmanari. La seva gestació no va ser fàcil. Pràcticament calgueren dos anys per tramitar tota la paperassa per aconseguir la legalització de *El 9 Nou*.

La portada del número zero fou prou expressiva; els seus promotors hi anunciaven la intenció d'explicar "tota la veritat de la Plana". Des dels primers números *El 9 Nou* va demostrar un estil periodístic ben diferent del que fins aleshores s'havia practicat a Osona. En poc temps es va convertir en un mitjà de comunicació de gran importància i aconseguí una difusió setmanal entre dotze i tretze mil exemplars. L'èxit, però, no fou ben acceptat per alguns sectors de la dreta que acusaren el periòdic de sensacionalista i de proper als partits d'esquerra. Aquesta acusació, però, contrastava força amb la difusió aconseguida i amb l'heterogeneïtat dels seus lectors.

L'any 1981 *Ausona* va canviar de propietat. Un grup de persones properes a CiU decidiren comprar-ne la capçalera i transformar aquest vell setmanari en una publicació que pogués competir amb *El 9 Nou*. En la ment d'algun dels promotors de Proinosa, que és l'empresa que actualment edita l'*Ausona*, hi havia l'ànim de desbancar *El 9 Nou*.



LA PREMSA LOCAL, TOT UN SIGNE DE VITALITAT

Aquella pugna, però, ja ha estat superada. *El 9 Nou* és un bi-setmanari que cobreix l'actualitat informativa de les comarques d'Osona i el Ripollès, i l'*Ausona* és un setmanari de la comarca d'Osona. Per tant, ens trobem davant l'existència de dos productes totalment diferents que segurament coexistiran durant molts anys perquè tenen plantejaments i lectors diferents. *El 9 Nou* ha esdevingut una de les publicacions comarcals amb més difusió de Catalunya i així ho han demostrat els controls d'OJD que s'han realitzat. Pel que fa a l'*Ausona*, no es coneix d'una manera fidedigna quina és la seva difusió, perquè no s'ha sotmès a cap control oficial.

les revistes locals

Hi havia qui opinava que amb l'aparició de publicacions comarcals desapareixeria la premsa local. Fins i tot s'ho pensaven alguns promotors de periòdics locals. A Osona l'experiència ha demostrat que no és cert que la premsa comarcal elimini la local. Com tampoc no és cert que la premsa d'àmbit general faci la competència a la comarcal. I això, encara que costi, ho hem d'entendre: són publicacions diferents que no s'interfereixen sinó que, al contrari, es complementen. De la mateixa manera que es complementen la ràdio, la televisió i la premsa diària.

A Osona les revistes locals s'han mantingut fermes i la majoria continuen sortint amb tota normalitat. Això sí, cal dir que aquesta premsa no seria possible si no fos per la bona voluntat i l'esforç de les persones que la fan. El *Manlleu Publicació* i el *Torelló* són dos setmanaris locals que han demostrat la viabilitat d'aquest tipus de premsa.

cal un projecte de ràdio comarcal

Durant molts anys la comarca va comptar amb una única emissora de ràdio. Ràdio Vic va gaudir a la dècada dels setanta de l'exclusivitat radiofònica a Osona. A finals d'aquesta dècada Ràdio Olot li va començar a fer la competència. Però als anys vuitanta li varen sortir competidors per tot arreu. Primer varen ser algunes emissores municipals i després emissores comercials sense llicència, és a dir, emissores il·legals.

Cap d'aquestes emissores, però, no ha fet de la ràdio un mitjà de comunicació comarcal. De fet, qui tenia i té l'obligació d'aconseguir-ho és Ràdio Vic, però fins ara ha optat clarament per una programació eminentment musical.

Pel que fa a les emissores municipals, algunes han entès que són l'alternativa a la ràdio comercial i treballen en aquest sentit, tot i que no disposen de mitjans suficients per fer la feina que volen fer. D'altres, en canvi, només copien malament la programació de les emissores comercials i no s'adonen que la ràdio municipal local ha de cobrir les necessitats informatives més immediates que té plantejades el municipi. Una altra cosa són les emissores municipals que han aconseguit una llicència comercial que els permet cobrir diversos municipis.

Tornant a l'àmbit comarcal, és evident que cal una emissora que sigui capaç d'informar de tot allò que passi a la comarca. De la mateixa manera que la premsa ha tingut bona acollida també en tindria una emissora amb uns criteris informatius clars i amb una programació atractiva i professional.

JORDI MOLET I CATEURA
Periodista. Director de *El 9 Nou*